

Radiofysisk laboratorium,  
Radiumstationen, 8000 Århus C.

22. december 1982.

Til medlemmerne.

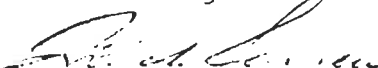
Hermed fremsendes referat af mødet på Odense sygehus den 30. oktober 1982 til orientering.

Punkt e) i det oprindelige program nåede ikke at blive diskuteret. Det drejede sig om de fremtidige foreningsaktiviteter. Skal vi holde selvstændige fysikermøder eller fortsat køre mødeaktiviteten overvejende som parallelmøder til DSOR's møder - eller begge dele??. Spørgsmålet bliver aktuelt allerede her til foråret. DSOR planlægger at holde et fællesmøde med Dansk Urologisk Selskab og Dansk Selskab for Patologisk Anatomi 22. og 23. april 1982 i København. Da der en måned senere afholdes det 11. møde i Nordisk Forening for Klinisk Fysik i Vedbæk, som forventes at have større fysisk interesse, er bestyrelsen indstillet på at afvikle den "lovpligtige" ordinære generalforsamling i forbindelse med det nordiske møde. Der skal endvidere erindres om, at Nordisk Selskab for Strålebeskyttelse afholder et seminar i dagene 29.-31. maj 1983 i Hanstholm med emnet: "Risk Assessment and Risk Perception". Efterårsmødet i DSOR bliver af sædvanlig karakter og formodentlig i Middelfart 4.-6. nov. 1983. Her vil der være mulighed for et fællesmøde om f.eks. det længe bebudede emne: Elektroner i dosimetri og behandling. Det vil være værdifuldt for bestyrelsen at få medlemmernes respons vedrørende linien for de fremtidige mødeaktiviteter i foreningen.

Vedrørende beslutningen på Odense-mødet om etablering af en kontaktgruppe mellem de radiofysiske laboratorier med henblik på en revision af betænkningen fra 1973 om radiofysikeres uddannelse i Danmark /skal der anmodes om, at medlemmerne ved disse laboratorier udpeger mindst en repræsentant for hvert laboratorium og meddeler navnet på denne (disse) person(er) til bestyrelsen senest 1. februar 1983.

Med venlig hilsen

GLÆDELIG JUL OG GODT NYTÅR.

  
(K. A. Jessen) - formand.

A. Rapport fra IOMP møderne i Hamburg:

Lennart Sundbom har som delegeret for Danmark deltaget i IOMP's Council Meeting den 5. og 11. september samt i General Assembly den 8. september 1982 i Hamburg. Han gav et kort resume af disse møder.

1. Danmark og Østrig blev budt velkomne som nye medlemmer af IOMP. Organisationen har nu ialt 28 medlemslande.
2. IOMP og International Federation for Medical and Biological Engineering havde dannet International Union for Physical and Engineering Sciences in Medicine. IUPESM består af disse to organisationer og de nationale medlemmer. Bestyrelsen er simpelthen summen af de to organisationers bestyrelse, og formandsskabet etc. går på tur mellem organisationerne med en frekvens på 3 år.

Denne "paraply-organisation" er dannet for at IOMP og IFMBE i fællesskab skulle søge medlemsskab i International Council of Scientific Unions (ICSU), i hvilket den danske medlemsorganisation er Kongelige Danske Videnskabers Selskab.

3. ICSU gennemarbejder p.t. reglerne for medlemsskab. IUPESM's ansøgning er derfor endnu ikke behandlet. ICSU har dog overfor IUPESM foreslået, at ansøgningen ændres til "application for associate membership". Dette ville medføre, at IUPESM deltager som fuldt medlem med den undtagelse, at organisationen ikke får stemmeret. Dette syntes alle var fuldt acceptabelt. En stor, måske afgørende årsag var, at medlemsafgiften derved kun bliver en tiendedel af, hvad fuldt medlemsskab koster.
4. Det besluttedes, at medlemsafgiften skulle fordobles, dog med det forbehold, at bestyrelsen kan undlade denne fordobling for visse fattige medlemsorganisationer (læs: fra såkaldte udviklingslande).
5. Næste World Congress for Medical Physics and Biomedical Engineering vil blive afholdt 8.-12. juli 1985 i Helsinki.

6. Kongressen vil derefter programmæssigt blive i 1988. Ved afstemning ved mødet fik de lande, der ikke trak sig tilbage, følgende stemmetal:

Frankrig (Paris)	5 stemmer
Ungarn (Budapest)	7 stemmer
U.S.A. (San Antonio, Texas)	13 stemmer.

7. Ny præsident (tidligere vice): Prof. Kaul, Tyskland. Den eneste kandidat, (Prof. L. Lanzl), blev valgt til "President elect", d.v.s. han fungerer som vicepræsident frem til mødet i Helsinki, derefter bliver han præsident for tre år.

Til generalsekretær stillede to kandidater op, der fik følgende stemmetal:

Prof. Patomäki, Finland	11 stemmer
Dr. Brian Stedeford, U.K.	16 stemmer.

8. Vicepræsidenten bliver ansvarlig udgiver af et medlemsblad, hvilket formodes udkomme med det første nummer i 1983, sandsynligvis under navnet: "Medical Physics World".

9. Det diskuteredes formelt samarbejde med IAEA, IEC, ICRP, ICRU, UNSCEAR, WHO. Nogen konkret beslutning blev ikke truffet.

10. I kongressen i Hamburg deltog totalt 1460 personer, hvoraf 1260 var aktive deltagere. Der præsenteredes 815 "papers"; af disse var 55 "invited papers". Totale omkostninger var ca. 800.000 D.Mark, af disse dækkede deltagerafgiften ca. 500.000, medens Hamburg stad og videnskabelige foreninger i Tyskland havde lovet at svare for de resterende 300.000 D Mark. Disse oplysninger blev givet af præsidenten for kongressen, prof. Harder.

B. Rapport fra EFOMP rådsmødet i Hamburg:

Lennart Sundbom og Karl Arne Jessen deltog som delegerede for Dansk Forening for Medicinsk Fysik i EFOMP's rådsmøde i Hamburg den 11. september 1982. K.A.Jessen refererede mødet:

1. Danmark, Østtyskland og Israel blev budt velkommen som nye medlemmer. Dermed har organisationen ialt 17 medlemmer. Ansøgning om optagelse forventes endvidere fra Tjcekoslovakiet, Bulgarien og Polen. Irland har endnu ikke besluttet sig for ansøgning om optagelse.

2. Præsident John Clifton's rapport omhandlede kontakter til andre internationale organisationer og til de østeuropæiske lande. Der er behov for en større anerkendelse af medicinsk fysik og behov for nye kræfter i arbejdet omkring EFOMP (kopi af rapport vedlagt).
3. Sekretæren Anna Benini's rapport berørte de samme temaer.
4. Kassereren Finn Welde trak sig tilbage. Opkrævning for 1982 var ikke udsendt endnu, men de stigende aktiviteter og manglende bidrag fra firmaer vil betyde forhøjelse af kontingenten fra 0.5 £ (1982) til 0.65 £ (1983) pr. medlem i de nationale organisationer. Den meget sene meddelelse om forhøjelsen blev kritiseret, og opstilling af et budget blev foreslået. Problemer vedrørende fælles deponering i østblokken blev diskuteret. Helmar Bergmann fra Østrig blev ny kasserer. De tre øvrige bestyrelsesmedlemmer fortsætter.
5. Rapportørerne fra komiteerne henviste til symposiet den foregående eftermiddag. Følgende kan dog nævnes:
  - a) standardisering af CT-formater er overladt til diskussion blandt firmaerne,
  - b) Q.A. i radioterapien vil blive taget op bl.a. i forbindelse med Bordeaux-mødet i 1983 (dosimetrisk kontrol - kontrol af klinisk protokol),
  - c) EFOMP skulle støtte de nationale organisationer, f.eks. HPA i arrangement af workshops for europæiske fysikere,
  - d) den videnskabelige komite blev af Clifton opfordret til mere præcist at definere medicinsk fysik,
  - e) mulighed for penge til uddannelse og videreuddannelse fra IAEA, WHO, EF og NATO blev diskuteret,
  - f) rapport fra den professionelle komite bør udgives på 2 sprog med henblik på anvendelse overfor nationale autoriteter.

#### 6. Valg af nye komite-medlemmer:

Uddannelseskomiteen: ny formand Orr (Kaul er blevet præsident for IOMP).

Desuden nye medlemmer fra Østtyskland og Grækenland.

Den videnskabelige komite: Sverige (Lindskoug) og Israel.

Publikationskomiteen: Danmark (Ulsø).

#### 7. Bordeaux-mødet 5.-10. september 1983. Af speciel fysisk interesse:

tirsdag den 6/9 "Quality control in radiotherapy"  
(EFOMP/ESTRO),

torsdag den 8/9 "Quality control in radiodiagnosis".

#### 8. Det 4. symposium i medicinsk fysik i 1984 forventes afholdt i DDR (Weimar eller Magdeburg).

### C. Struktur og kvalifikation. Uddannelse og efteruddannelse.

Dette meget brede emne undergik en noget spredt diskussion. Fysikerne i den medicinske sektor må være opmærksomme på eventuelle ændringer i lægestrukturen, herunder indførelse af faste speciallægestillinger. De respektive organisationer (DIF og DM) må principiel virke for en ligestilling med den lægelige referencegruppe. Det vil uvægerlig kræve en nærmere specifikation af krav til kvalifikationer, herunder uddannelse og ikke mindst efteruddannelse.

Der var en udbredt stemning for at betænkningen fra 1973 om uddannelse af radiofysikere i Danmark blev taget op til revision. Den almindelige udvikling og bl.a. arbejdet i EFOMP burde inddrages i en sådan revision. Det måtte erkendes, at tilgangen til den medicinske radiofysik vil være begrænset i de kommende år, hvorfor en egentlig grunduddannelse vil være vanskelig at gennemføre. I forbindelse med universiteterne i såvel København som i Århus har der været udført specialstudier i radiofysiske eller medicinsk fysiske emner i forbindelse med 2. del til den naturvidenskabelige embedseksamen. Dette har vist sig som en udmærket indgang til faget uden begrænsninger i kandidaternes valgmuligheder. Hovedvægten må imidlertid nok fremover lægges på efteruddannelse og

stimulering af forskningsmæssige projekter. Visse møder kunne i højere grad gives et kursuspræg og dermed være kvalificerende, ligeledes måtte eventuelle kommende fælleseuropæiske workskops imødeses med interesse, specielt for danske fysikere. Da opgaven primært var en revision af 1973-betænkningen, som berører fysikere ved de radiofysiske laboratorier blev det aftalt at nedsætte en kontaktgruppe bestående af mindst én repræsentant fra hvert af disse fem laboratorier til at forberede den omtalte revision.

- D. Orientering om NORDFORSK-projektet DATORDOS blev givet af Niels Ulsø, Århus:

Status efter møde på Finsen den 13.-15. oktober 1982:

Første fase af projektet anses for afsluttet. Denne omfattede en aktivering og sammenknytning af interesser og know-how i Norden, samt udarbejdelse af "User Requirements on Computerized CT-based Dose Planning Systems in Radiotherapy". Disse requirements forsøges publiceret mere internationalt.

Næste fase, der blev startet op på Finsen-mødet skal som overordnet mål have en praktisk virkeliggørelse af "User Requirements" (eller en del heraf) i samarbejde med (fortrinsvis) nordiske industriforetagender. De indledende manøvrer omfatter: 1) "Markedsanalyse" på såvel produktsiden som på den klinisk/videnskabelige front. 2) En projektlægningsgruppe udarbejder i samarbejde med videnskabelige referencegrupper en ansøgning til Nordisk Industrifond om midler til forstudier af de delprojekter, der hører under referencegrupperne. Der er defineret 3 delprojekter: a) Beam data acquisition, perform and control, b) Medical and physical planning, c) Data base. Besætningen af referencegrupperne er stadig meget åben for interesserede.

- E. Blev ikke behandlet.

- F. Philips blev hilst velkommen som nyt firmamedlem.

Efter en kort introduktion af P. van der Kooy vedrørende den nye acceleratorinstallation i Odense blev anlægget besigtiget på et for fysikerne meget passende tidspunkt med åben tromle, uafdækket gantry og leje etc.

K. A. Jessen.

# EUROPEAN FEDERATION OF ORGANISATIONS for MEDICAL PHYSICS

## EFOMP

*President*

J. S. Clifton, UK

*Vice-President*

J. Chavaudra, France

*Past President*

J. S. Orr, UK

*Treasurer*

F. Weide, Norway

*Secretary General*

A. Benini

Ospedali Riuniti Di Parma

Servizio Di Sanitaria

43100 Parma

Via Gramsci, 14

Italy

### PRESIDENT'S REPORT 1981-82

#### 1. Visits

(a) Symposium of Radiological Physicists  
Bratislava - 5th-7th October 1981

Presented greetings of EFOMP to Slovak Medical Society and to Radiological Physics Section of Czechoslovak Medical Society. Dr. Tautz (GDR) presented brief history of formation of EFOMP. Discussion held with physicist colleagues from Czechoslovakia, Bulgaria, Hungary and Poland.

(b) International Conference on Applications of Physics to Medicine and Biology  
Trieste - 29th March-3rd April 1982

Presented greetings and brief history of EFOMP. Discussions with physicists from several countries in Europe, in particular Portugal.

#### 2. Contact with other International Organisations

(a) European Association of Radiology (EAR)

No further contact at Council level. Detailed negotiations proceeding in respect of the Vth EAR Congress in Bordeaux 5th-10th September 1983 - Chavaudra to report.

Meeting on Education and Training in Radiology, Dresden 12th-15th May 1982 - Professor Kaul to report.

(b) European Community (EC)

Each of the EC Directorates which have activities in the Medical Physics area have been contacted and the help of EFOMP offered. Some have written back indicating they will contact the Federation if relevant problems arise, but I suspect that nothing will happen unless EFOMP takes the initiative.

(c) European Science Foundation (ESF)

Contact established - programmes of education and training funded - but will not fund EFOMP directly. Currently involved in 'Assessment of Biomedical Technology'. Has working party on 'Research in Biomedical Research' looking at budget cuts and their effects. Resulted in invitation to present evidence to the European Parliament on animal experimentation. Should EFOMP accept this invitation?

#### WITH AFFILIATED ORGANISATIONS IN

Austria   Belgium   Federal Republic of Germany   Finland   France   Holland   Italy  
Norway   Spain   Sweden   Switzerland   Turkey   United Kingdom   Yugoslavia

(d) European Nuclear Medicine Society (ENMS)

No further contact. Can any members make further suggestions?

(e) European Physical Society (EPS)

Liaison established - see note in EMPN No. 4. Has no specific section concerned with medical physics. Need to locate individual members of EPS who are members of EFOMP who would serve on EPS working parties and advisory committees where they would be welcomed.

(f) European Society for Therapeutic Radiology and Oncology (ESTRO)

Liaison established. First meeting of this society held in London 28th-30th June 1982. Physicists can be full members of this society. Joint meetings with EFOMP would be welcomed.

(g) International Atomic Energy Agency (IAEA)

Contact established. Possibility that limited funding would be available for education and training programmes for medical physicists. EFOMP help in providing training for physicists from the Third World would be welcomed. Discussion under Education and Training.

(h) International Electrotechnical Commission

Active collaboration has commenced - network of EFOMP contacts have been established, details are given in EMPN No. 4. This is a major opportunity for EFOMP to have a voice in the specification of electromedical equipment. Discussion under Scientific Committee.

(i) International Organisation for Medical Physics (IOMP)

Verbal report - following Council Meeting in Hamburg that will proceed EFOMP meeting.

(j) International Federation for Medical and Biological Engineering

As above - otherwise no further contact.

(k) International Society for Optical Engineering (SPIE)

Liaison established - interested in applications of optics and image processing. Proposing to form a European Chapter - Officers of EFOMP have suggested informal collaboration until European Chapter is established.

(l) UNESCO

Correspondence seeking affiliation has led to suggestion that EFOMP should join CIOMS, Council for International Organisations for Medical Sciences. Papers received from this organisation suggest that it may not be appropriate for EFOMP to join. Further discussion on this matter required. Possibly someone from EFOMP should visit UNESCO.

Kopiert auf einem Rank Xerox Automaten

Kopiert auf einem Rank Xerox Automaten

Kopiert auf einem Rank Xerox Automaten

(m) World Health Organisation

Liaison established with the European Regional Office. Work in progress on Quality Assurance. Dr. Benini represented EFOMP at a workshop in Budapest in May 1982 and will report.

3. Other Joint Meetings

IEEE Computer Society International Symposium on Medical Imaging and Image Interpretation, Berlin 26th-28th October 1982.

EFOMP is supporting this but has no financial commitment.

4. Current Status of the Federation

- (a) The membership of the Federation continues to expand and application for membership by countries in Eastern Europe is making steady progress.
- (b) As a result of negotiations with various international organisations its name is becoming known and recognised in Europe. However many of the international bodies appear to work through the National Science Academy of the respective nations. It will frequently be necessary for EFOMP to make coordinated efforts through these bodies to make its voice felt.
- (c) There is clearly a wide spectrum of level of provision and recognition of medical physics and EFOMP must develop policies designed to assist the less favoured nations in the Federation.
- (d) There is an urgent need for active involvement of more individual members in the affairs of the Federation. There are numerous activities emerging in which the Federation can and should have a voice. To achieve this participation we need good communications. How can we establish better contact between member organisations? Is the half yearly publication of European Medical Physics News sufficient?
- (e) We have so far failed to involve industry in the activities of the Federation - what new initiatives can we take in this respect and will these lead to an increased income for the Federation?

5. Conclusion

The Federation has made substantial progress during the year but there is still a long way to go. In this report I have tried to highlight some of the more important issues that require discussion and suggestions for new initiatives.

John S. Clifton  
President

Kopiert auf einem Rank Xerox Automaten

Kopiert auf einem Rank Xerox Automaten